

DOORTREK VAN NOORDSE GELE KWIKSTAARTEN IN DE DEURNESE PEEL

Frank Neijts stelt in zijn 'Veldwerk'-bijdrage dat er uit Zuidoost-Brabant zeer weinig meldingen bekend zijn van met name Noordse Gele Kwikstaarten. Een nogal relatieve konstatering, aangezien er nog steeds geen centraal meldingspunt voor vogelwaarnemingen in Oost-Brabant is. Vogelaars die waarnemingen van 'thunbergi' hebben gedaan, zullen deze aan hun dagboek gemeld hebben en/of aan het archief van zijn/haar vogelwerkgroep. Daarnaast is er van 1978-1983 de mogelijkheid geweest voor melding aan SOVON in het kader van het winter- en trekvogelproject. In de huidige situatie blijft voor een goede onderbouwing van zo'n bewering navraag bij de vogelwerkgroepen, SOVON en, sinds enkele jaren, de PPD de meest aangewezen weg. Maar dit terzijde.

Vanaf 1977 hebben leden van VWG De Peel Noordse Gele Kwikstaarten waargenomen in de Deurnese Peel. De vroegste datum is 25 april (1978, 1 ex; 1982, 1 ex), de laatste 23 mei (1984). De aantalspiek ligt in de tweede en derde week van mei, met in goede jaren groepen van tientallen exemplaren (1983, circa 80 ex) en soms van circa 100 exemplaren (1982). Binnen de groepen valt, zoals door Frank Neijts beschreven, een aantal variëteiten te ontdekken.

De meeste waarnemingen zijn gedaan in het noordelijke gedeelte van de Deurnese Peel, nabij Griendtsveen. De Noordse Gele Kwikken gebruiken daar de onbegroeide en schaars begroeide veenruggen als rustpunt op hun reis naar de broedgebieden. Het is de vraag of ze hier over enkele jaren, als de ruggen zijn volgegroeid met Pijpestrootje en heide, nog voorkomen.

Verheugend in deze zin is dat in 1984 ook waarnemingen van 'thunbergi' zijn gedaan in het centrale gedeelte van de Deurnese Peel op de eveneens kale ruggen, waarop vanaf dat jaar geen verveningsactiviteiten meer zijn uitgevoerd. De oppervlakte onbegroeid terrein is in dat gedeelte groter dan elders in het gebied en de verwachting is dat deze ondersoort nog voor jaren van een gunstig rust-biotop in de Deurnese Peel verzekerd is.

Het onbegroeide of schaars begroeide karakter van de veenruggen speelt zeer waarschijnlijk een grote rol bij de keuze van pleisterplaatsen. Op de al langere tijd geheel met Pijpestrootje begroeide veenruggen in de Deurnese Peel zijn nooit waarnemingen van Noordse Gele Kwikken gedaan.

Dit kan een verklaring zijn voor het feit dat in een ander, gedeeltelijk in Oost-Brabant gelegen, Peelrestant, namelijk de Groote Peel, uit de periode 1968-1980 slechts uit 1979 een waarneming van 'thunbergi' bekend is en uit de periode 1958-1968 helemaal geen (Bossenbroek & Van Deursen 1981). De verveners hebben hier al langere tijd geleden hun werkzaamheden gestaakt en grote oppervlakten onbegroeid of schaars begroeid veen zijn hier dan ook niet te vinden.

Hans van de Laarschot

Literatuur

Bossenbroek, Ph. en M.H. van Deursen. 1981. Avifauna van de Groote Peel van 1968 tot en met 1980. Roermond.